

WYTYCZNE

WYTYCZNE EUROPEJSKIEGO BANKU CENTRALNEGO

z dnia 2 sierpnia 2012 r.

w sprawie dodatkowych tymczasowych środków dotyczących operacji refinansujących Eurosystemu i kwalifikowania zabezpieczeń oraz zmieniające wytyczne EBC/2007/9

(EBC/2012/18)

(2012/476/UE)

RADA PREZESÓW EUROPEJSKIEGO BANKU CENTRALNEGO,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 127 ust. 2 tiret pierwsze,

uwzględniając Statut Europejskiego Systemu Banków Centralnych i Europejskiego Banku Centralnego, w szczególności jego art. 3 ust. 1 oraz art. 5 ust. 1, art. 12 ust. 1, art. 14 ust. 3 i art. 18 ust. 2,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Zgodnie z art. 18 ust. 1 Statutu Europejskiego Systemu Banków Centralnych i Europejskiego Banku Centralnego Europejski Bank Centralny (EBC) i krajowe banki centralne państw członkowskich, których walutą jest euro (zwane dalej „KBC”), mogą dokonywać właściwie zabezpieczonych operacji kredytowych z instytucjami kredytowymi oraz innymi uczestnikami rynku. Ogólne warunki, na jakich EBC i KBC są gotowe do przeprowadzania operacji kredytowych, w tym kryteria kwalifikowania zabezpieczeń na potrzeby operacji kredytowych Eurosystemu, zostały określone w załączniku I do wytycznych EBC/2011/14 z dnia 20 września 2011 r. w sprawie instrumentów i procedur polityki pieniężnej Eurosystemu ⁽¹⁾.

(2) W dniach 8 grudnia 2011 r. i 20 czerwca 2012 r. Rada Prezesów zdecydowała o podjęciu dodatkowych środków wzmożonego wsparcia kredytowego wspierających akcję kredytową banków oraz płynność na rynku pieniężnym strefy euro, w tym środków określonych w decyzji EBC/2011/25 z dnia 14 grudnia 2011 r. w sprawie dodatkowych tymczasowych środków dotyczących operacji refinansujących Eurosystemu i kwalifikowania zabezpieczeń ⁽²⁾. Ponadto odniesienia do wskaźnika rezerwy zawarte w wytycznych EBC/2007/9 z dnia 1 sierpnia 2007 r. w sprawie statystyki pieniężnej oraz

instytucji i rynków finansowych ⁽³⁾ powinny zostać ujednolicone ze zmianami rozporządzenia (WE) nr 1745/2003 Europejskiego Banku Centralnego z dnia 12 września 2003 r. dotyczącego stosowania rezerw obowiązkowych (EBC/2003/9) ⁽⁴⁾, wprowadzonymi na mocy rozporządzenia (UE) nr 1358/2011 ⁽⁵⁾.

(3) KBC nie powinny być zobowiązane do przyjmowania jako zabezpieczenia operacji kredytowych Eurosystemu kwalifikowanych obligacji bankowych gwarantowanych przez państwo członkowskie w ramach programu Unii Europejskiej/Międzynarodowego Funduszu Walutowego lub przez państwo członkowskie, którego ocena kredytowa nie jest zgodna z wartością referencyjną określającą minimalne wymogi Eurosystemu w zakresie wysokiej jakości kredytowej określoną w decyzji EBC/2011/25.

(4) Decyzją EBC/2011/25 zmieniono wyjątek od zakazu dotyczącego bliskich powiązań ustanowionego w pkt 6.2.3.2 załącznika I do wytycznych EBC/2011/14 w odniesieniu do obligacji bankowych gwarantowanych przez państwo, wykorzystywanych jako zabezpieczenie przez kontrahentów.

(5) Kontrahenci biorący udział w operacjach kredytowych Eurosystemu powinni mieć w wyjątkowych sytuacjach możliwość podnoszenia poziomu własnego wykorzystania obligacji bankowych gwarantowanych przez państwo, będących w ich posiadaniu na dzień 3 lipca 2012 r., po uzyskaniu uprzedniej zgody Rady Prezesów. Do przedstawionego Radzie Prezesów wniosku o wydanie uprzedniej zgody powinien być dołączony plan finansowania.

(6) Decyzję EBC/2011/25 należy zastąpić niniejszymi wytycznymi, które KBC powinny wprowadzić do swoich ram regulacyjnych lub umownych.

⁽¹⁾ Dz.U. L 331 z 14.12.2011, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 341 z 22.12.2011, s. 65.

⁽³⁾ Dz.U. L 341 z 27.12.2007, s. 1.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 250 z 2.10.2003, s. 10.

⁽⁵⁾ Rozporządzenie Europejskiego Banku Centralnego (UE) nr 1358/2011 z dnia 14 grudnia 2011 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1745/2003 dotyczące stosowania rezerw obowiązkowych (EBC/2003/9) (EBC/2011/26) (Dz.U. L 338 z 21.12.2011, s. 51).

- (7) Dodatkowe środki określone w niniejszych wytycznych powinny obowiązywać tymczasowo, do momentu, gdy Rada Prezesów uzna, że nie są one już niezbędne do zapewnienia odpowiedniego mechanizmu transmisji polityki pieniężnej,

PRZYJMUJE NINIEJSZE WYTYCZNE:

Artykuł 1

Dodatkowe środki dotyczące operacji refinansujących i kwalifikowanego zabezpieczenia

1. Określone w niniejszych wytycznych zasady prowadzenia operacji polityki pieniężnej Eurosystemu oraz kryteria kwalifikowania zabezpieczeń stosuje się w związku z postanowieniami wytycznych EBC/2011/14.

2. W przypadku jakichkolwiek rozbieżności pomiędzy postanowieniami niniejszych wytycznych a postanowieniami wytycznych EBC/2011/14 wdrożonymi na poziomie krajowym przez KBC decydujące znaczenie mają postanowienia niniejszych wytycznych. W braku odmiennych postanowień niniejszych wytycznych KBC kontynuują stosowanie wszystkich przepisów wytycznych EBC/2011/14 w niezmieniony sposób.

Artykuł 2

Możliwość wypowiedzania lub modyfikowania dłuższych operacji refinansujących

Eurosystem może zdecydować, że pod pewnymi warunkami kontrahenci będą mogli ograniczać kwotę określonych dłuższych operacji refinansujących, lub takie operacje wypowiedzieć, przed ich terminem zapadalności. Warunki te będą podawane do wiadomości w odpowiednim ogłoszeniu o przetargu lub w innej formie uznanej przez Eurosystem za właściwą.

Artykuł 3

Przyjmowanie określonych dodatkowych papierów wartościowych zabezpieczonych aktywami jako zabezpieczenia

1. Kwalifikowanym zabezpieczeniem operacji polityki pieniężnej Eurosystemu są – obok papierów wartościowych zabezpieczonych aktywami stanowiących kwalifikowane zabezpieczenie zgodnie z rozdziałem 6 załącznika I do wytycznych EBC/2011/14 – papiery wartościowe zabezpieczone aktywami, które nie spełniają wymogów w zakresie oceny kredytowej określonych w pkt 6.3.2 załącznika I do wytycznych EBC/2011/14, ale które spełniają wszystkie pozostałe kryteria kwalifikowania mające zastosowanie do papierów wartościowych zabezpieczonych aktywami zgodnie z wytycznymi EBC/2011/14, o ile w momencie emisji oraz w dowolnym późniejszym momencie mają one co najmniej dwa ratingi na poziomie co najmniej potrójnego B⁽¹⁾. Papiery te muszą również spełniać następujące wymagania:

- a) aktywa generujące przepływy środków pieniężnych, stanowiące zabezpieczenie papierów wartościowych zabezpieczonych aktywami, muszą należeć do jednej z następujących kategorii aktywów: (i) hipotecznych kredytów mieszkaniowych; (ii) pożyczek udzielanych małym i średnim przedsiębiorstwom; (iii) komercyjnych kredytów hipotecznych; (iv) pożyczek samochodowych; (v) leasingu; lub (vi) usług finansowych dla klientów indywidualnych;

- b) niedopuszczalne jest łączenie w ramach aktywów generujących przepływy środków pieniężnych aktywów należących do różnych kategorii;

- c) aktywa generujące przepływy środków pieniężnych, stanowiące zabezpieczenie papierów wartościowych zabezpieczonych aktywami, nie mogą obejmować kredytów, które:

- (i) w momencie emisji papierów wartościowych zabezpieczonych aktywami są kredytami zagrożonymi; lub

- (ii) w momencie włączenia do papieru wartościowego zabezpieczonego aktywami w trakcie okresu trwania tego papieru wartościowego, na przykład poprzez substytucję lub zastąpienie aktywów generujących przepływy środków pieniężnych, są kredytami zagrożonymi; lub

- (iii) w dowolnym momencie są kredytami strukturyzowanymi, konsorcjalnymi lub lewarowanymi;

- d) dokumenty transakcyjne papierów wartościowych zabezpieczonych aktywami muszą zawierać postanowienia dotyczące ciągłości obsługi zadłużenia.

2. Papiery wartościowe zabezpieczone aktywami, o których mowa w ust. 1, posiadające dwa ratingi na poziomie co najmniej pojedynczego A⁽²⁾, podlegają 16 % redukcji wartości.

3. Papiery wartościowe zabezpieczone aktywami, o których mowa w ust. 1, nieposiadające dwóch ratingów na poziomie co najmniej pojedynczego A, podlegają następującym redukcjom wartości: a) papiery wartościowe zabezpieczone aktywami, których zabezpieczenie stanowią komercyjne kredyty hipoteczne, podlegają 32 % redukcji wartości; b) pozostałe papiery wartościowe zabezpieczone aktywami podlegają 26 % redukcji wartości.

4. Kontrahent nie może przedstawiać papierów wartościowych zabezpieczonych aktywami, które są kwalifikowanym zabezpieczeniem zgodnie z ust. 1, jeżeli kontrahent ten albo podmiot trzeci z nim blisko powiązany występuje w odniesieniu do tych papierów wartościowych zabezpieczonych aktywami jako dostawca transakcji zabezpieczającej przed ryzykiem stopy procentowej.

5. KBC mogą przyjmować jako zabezpieczenie operacji polityki pieniężnej Eurosystemu papiery wartościowe zabezpieczone aktywami, których zabezpieczenie stanowią hipoteczne kredyty mieszkaniowe, kredyty udzielane małym i średnim przedsiębiorstwom lub oba te rodzaje kredytów, i które nie spełniają wymogów w zakresie oceny kredytowej określonych w pkt 6.3.2 załącznika I do wytycznych EBC/2011/14 oraz wymogów określonych w ust. 1 lit. a–d oraz ust. 4, ale spełniają wszystkie pozostałe kryteria kwalifikacji mające zastosowanie do papierów wartościowych zabezpieczonych aktywami zgodnie z wytycznymi EBC/2011/14 oraz posiadają dwa ratingi na poziomie co najmniej potrójnego B. Takie papiery wartościowe zabezpieczone aktywami muszą być wyemitowane przed dniem 20 czerwca 2012 r. i podlegają 32 % redukcji wartości.

⁽¹⁾ Rating na poziomie potrójnego B oznacza rating na poziomie co najmniej „Baa3” w klasyfikacji Moody’s, „BBB-” w klasyfikacji Fitch lub Standard & Poor’s lub „BBB” w klasyfikacji DBRS.

⁽²⁾ Rating na poziomie pojedynczego „A” oznacza rating na poziomie co najmniej „A3” w klasyfikacji Moody’s, „A-” w klasyfikacji Fitch lub Standard & Poor’s oraz „AL” w klasyfikacji DBRS.

6. Na potrzeby niniejszego artykułu:
- 1) „hipoteczny kredyt mieszkaniowy” obejmuje, poza kredytem mieszkaniowym zabezpieczonym hipoteką, kredyt mieszkaniowy objęty gwarancją (niebędący mieszkaniowym kredytem hipotecznym), jeżeli gwarancja ta jest płatna niezwłocznie po niewykonaniu zobowiązania. Gwarancja taka może być ustalona w różnych formach umownych, w tym w ramach umów ubezpieczenia, o ile jest udzielona przez podmiot z sektora publicznego lub instytucję finansową podlegającą nadzorowi publicznemu. Ocena kredytowa gwaranta na potrzeby takiej gwarancji musi być na poziomie stopnia 3 jakości kredytowej w zharmonizowanej skali ratingowej Eurosystemu w trakcie całego okresu trwania transakcji;
 - 2) terminy „małe przedsiębiorstwo” i „średnie przedsiębiorstwo” oznaczają podmioty prowadzące działalność gospodarczą, niezależnie od ich formy prawnej, których deklarowana wartość sprzedaży lub – w przypadku gdy podmioty te są częścią skonsolidowanej grupy – deklarowana wartość sprzedaży grupy nie przekracza 50 mln EUR;
 - 3) „kredyt zagrożony” oznacza kredyt, w ramach którego spłaty kapitału lub odsetek są przeterminowane o co najmniej 90 dni, a dłużnik znajduje się w stanie niewykonania zobowiązań, zgodnie z definicją zawartą w pkt 44 załącznika VII do dyrektywy 2006/48/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności przez instytucje kredytowe⁽¹⁾, lub jeżeli zachodzi uzasadnione podejrzenie, że spłata nie będzie dokonana w całości;
 - 4) „kredyt strukturyzowany” oznacza strukturę obejmującą podporządkowane należności kredytowe;
 - 5) „kredyt konsorcjalny” oznacza kredyt udzielony przez grupę kredytodawców skupionych w konsorcjum kredytowym;
 - 6) „kredyt lewarowany” oznacza kredyt udzielony przedsiębiorstwu, które ma już znaczny poziom zadłużenia korporacyjnego, takiego jak finansowanie wykupu lub przejęcia, który to kredyt wykorzystywany jest do nabycia kapitału własnego przedsiębiorstwa, które jest także dłużnikiem w ramach tego kredytu;
 - 7) „postanowienia dotyczące ciągłości obsługi zadłużenia” oznaczają postanowienia dokumentacji prawnej papierów wartościowych zabezpieczonych aktywami, które zapewniają, aby niewykonanie zobowiązań przez obsługującego zadłużenie nie prowadziło do przerwania obsługi tego zadłużenia i które zawierają mechanizmy uruchamiające wyznaczenie zastępczego obsługującego zadłużenie oraz plan działania na wysokim szczeblu, określający kroki operacyjne podejmowane po wyznaczeniu zastępczego obsługującego zadłużenie oraz sposób przekazania zarządzania kredytami.

Artykuł 4

Przyjmowanie określonych dodatkowych należności kredytowych jako zabezpieczenia

1. KBC mogą przyjmować jako zabezpieczenie operacji polityki pieniężnej Eurosystemu należności kredytowe, które nie spełniają kryteriów kwalifikacji zabezpieczeń Eurosystemu.

⁽¹⁾ Dz.U. L 177 z 30.6.2006, s. 1.

2. KBC, które podejmą decyzję o przyjęciu jako zabezpieczenia należności kredytowej zgodnie z ust. 1, ustanawiają w tym celu kryteria kwalifikowania zabezpieczeń i środki kontroli ryzyka poprzez określenie odstępstw od wymogów określonych w załączniku I do wytycznych EBC/2011/14. Takie kryteria kwalifikowania zabezpieczeń i środki kontroli ryzyka obejmują kryterium, zgodnie z którym należności kredytowe podlegają prawu państwa członkowskiego, w którym ma siedzibę KBC ustanawiający dane kryteria kwalifikowania zabezpieczeń i środki kontroli ryzyka. Takie kryteria kwalifikowania zabezpieczeń i środki kontroli ryzyka podlegają uprzedniemu zatwierdzeniu przez Radę Prezesów.

3. W wyjątkowych okolicznościach KBC mogą, po uprzednim zatwierdzeniu przez Radę Prezesów, przyjmować należności kredytowe: a) przy zastosowaniu kryteriów kwalifikowania zabezpieczeń i środków kontroli ryzyka określonych przez inny KBC zgodnie z ust. 1 i 2; lub b) podlegające prawu państwa członkowskiego innego niż to, w którym siedzibę ma KBC przyjmujący należności kredytowe.

4. Inny KBC może udzielić wsparcia KBC przyjmującemu należności kredytowe zgodnie z ust. 1 tylko w przypadku dwustronnego porozumienia pomiędzy tymi KBC i po uprzednim zatwierdzeniu przez Radę Prezesów.

Artykuł 5

Przyjmowanie jako zabezpieczenia określonych obligacji bankowych gwarantowanych przez państwo

1. KBC nie są zobowiązane do przyjmowania jako zabezpieczenia operacji kredytowych Eurosystemu kwalifikowanych obligacji bankowych gwarantowanych przez państwo członkowskie w ramach programu Unii Europejskiej/Międzynarodowego Funduszu Walutowego lub przez państwo członkowskie, którego ocena kredytowa nie jest zgodna z wartością referencyjną określającą minimalne wymogi Eurosystemu w zakresie wysokiej jakości kredytowej w odniesieniu do emitentów i gwarantów aktywów rynkowych zgodnie z pkt 6.3.1 i 6.3.2 załącznika I do wytycznych EBC/2011/14.

2. KBC informują Radę Prezesów o każdym przypadku nieprzyjęcia jako zabezpieczenia papierów wartościowych opisanych w ust. 1.

3. Kontrahenci nie mogą przedstawiać jako zabezpieczenia operacji kredytowych Eurosystemu obligacji bankowych wyemitowanych przez siebie i gwarantowanych przez organ administracji publicznej kraju EOG uprawniony do nakładania podatków, ani takich obligacji wyemitowanych przez podmioty z nimi blisko powiązane, ponad wartość nominalną obligacji już przedstawionych jako zabezpieczenie na dzień 3 lipca 2012 r.

4. W wyjątkowych okolicznościach Rada Prezesów może zdecydować o wyłączeniu stosowania wymogu określonego w ust. 3. Do wniosku o wyłączenie dołącza się plan finansowania.

Artykuł 6

Weryfikacja

KBC przesyłają EBC teksty i środki, za pomocą których zamierzają zastosować się do art. 1–5 niniejszych wytycznych, do dnia 14 sierpnia 2012 r.

Artykuł 7

Zmiana wytycznych EBC/2007/9

W części 5 załącznika III akapit poniżej tabeli 2 otrzymuje brzmienie:

„Obliczanie wysokości odliczeń ryczałtowych dla celów kontrolnych (R6):

Odliczenie ryczałtowe: odliczenie stosuje się do każdej instytucji kredytowej. Każda instytucja kredytowa odejmuje maksymalną kwotę ryczałtu, którego celem jest zmniejszenie kosztów administracyjnych zarządzania małą rezerwą obowiązkową. Jeżeli [podstawa naliczania rezerwy × wskaźnik rezerwy] jest mniejsze niż 100 000 EUR, odliczenie ryczałtowe wynosi [podstawa naliczania rezerwy × wskaźnik rezerwy]. Jeżeli [podstawa naliczania rezerwy × wskaźnik rezerwy] jest większe lub równe 100 000 EUR, odliczenie ryczałtowe wynosi 100 000 EUR. Instytucje, którym umożliwiono przekazywanie danych statystycznych dotyczących skonsolidowanej podstawy naliczania rezerwy jako grupie (jak wskazano w załączniku III, część 2, sekcja 1 rozporządzenia (WE) nr 25/2009 (EBC/2008/32)), utrzymują rezerwę obowiązkową poprzez jedną z instytucji w grupie, która działa jako pośrednik wyłącznie na rzecz tych instytucji. Zgodnie z art. 11 rozporządzenia (WE) nr 1745/2003 Europejskiego Banku Centralnego z dnia 12 września 2003 r. dotyczącego stosowania rezerw obowiązkowych (EBC/2003/9) (*) w przypadku takim tylko grupa jako całość jest uprawniona do dokonania odliczenia ryczałтового.

Rezerwę obowiązkową (lub »rezerwę wymaganą«) nalicza się w następujący sposób:

Rezerwa obowiązkowa (lub »rezerwa wymagana«) = podstawa naliczania rezerwy × wskaźnik rezerwy – odliczenie ryczałtowe

Wskaźnik rezerwy stosuje się zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1745/2003 (EBC/2003/9).

(*) Dz.U. L 250 z 2.10.2003, s. 10.”.

Artykuł 8

Wejście w życie

Niniejsze wytyczne wchodzą w życie dwa dni po ich przyjęciu.

Niniejsze wytyczne stosuje się od dnia 14 września 2012 r.

Artykuł 9

Adresaci

Niniejsze wytyczne skierowane są do banków centralnych Eurosystemu.

Sporządzono we Frankfurcie nad Menem dnia 2 sierpnia 2012 r.

W imieniu Rady Prezesów EBC

Mario DRAGHI
Prezes EBC